

Posudek na diplomovou práci Vojtěcha Mečíře Časopis Květen

Hned na začátku se sluší uvést, že za velký klad práce považuji zvolené téma. Přestože zdůraznění významu skupiny kolem časopisu Květen pro další vývoj v české literatuře a obecně umělecké kultuře je dnes již prakticky standardní součástí i školské výuky, na rozdíl třeba od pozdější a v mnohém antipodické skupině kolem listu Tvář této skupině nebyla věnována dostatečná a soustavná pozornost. Je to dáno nejenom určitými rozpaky z hodnocení této skupiny z hlediska dnešních názorů a poměrně ostrými soudy nad Květnem z okruhu pozdější elity českého disentu (V. Havel, P. Pithart aj.), ale asi i uklidňujícím pocitem, že otázka skupiny Květena již byla vyřešena monografií Iva Fencla Vize a iluze kolem skupiny Květen z první poloviny devadesátých let a zhruba ze stejné doby pocházejícím sborníkem příspěvků z konference Časopis Květen a jeho doba. V pozdější době kolem roku 2000 se k programu poezie všedního dne vracel ještě např. literární kritik Přemysl Blažíček, jeho studie z České literatury však V. Mečíř ve své diplomové práci nezmiňuje, stejně jako se vyhýbá studiím o tvůrčích s časopisem Květen výrazně spojeným.

Jestliže téma diplomové práce bylo podle mého názoru zvoleno výborně, jeho uchopení V. Mečířem ve mně vyvolává značné pochybnosti a rozpaky. Autor zdůrazňuje opakovaně, že není literárním historikem či kritikem a mluví o zasazení problematiky do dobového kontextu. Přitom se ovšem omezuje prakticky na literární část, ať již jde o samotnou uměleckou tvorbu nebo o kritickou a programovou činnost. Při snaze zařadit fenomén skupiny kolem časopisu Květen do souvislostí dobové kulturní politiky je však záhadou, proč nevyužívá celou bázi dostupné sekundární literatury (jmenuje třeba díla A. Catalana a M. Bauera, zcela ignoruje díla J. Knapíka nebo A. Kusáka) a proč neanalyzoval reakce na časopis Květen přímo z dalších kulturních periodik (zejména z Literárních novin) a omezil se jen přebírání textů z antologie vydané M. Přibáněm. V některých případech pak u textů převzatých z antologie není jasné, kde a kdy původně příslušná stať vyšla. U vysvětlení pojmu socialistického realismu zcela přechází základní sovětské zdroje a analyzuje jeho teorii jen na základě jejich českých vykladačů a epigonů. Chybí mi také důkladnější rozbor jednotlivých klíčových osobností časopisu Květen, který do určité míry pomáhá právě poodhalit roušku nad zákulisím děním v rámci redakce a jejích programových výstupů. V této souvislosti by se jistě daly do určité míry využít i další vzpomínky, např. někdejšího tajemníka SČSS Vlastimila Maršička, i když mají poněkud bulvární ráz. Neškodilo by také hlubší zamyšlení nad tvorbou autorů, jako byl Jiří Šotola či Karel Šiktanc. Právě jen letmo zmíněná Venuše z Mélu J. Šotoly podle mého názoru velmi dobrou ilustrací silných a slabých stránek poezie všedního dne v praxi. Zkráceně řečeno, i když se V. Mečíř úporně dopracovává k vcelku realistickému pohledu na místo skupiny Květen v české kultuře, jeho heuristická základna je celkově dost chatrná. Nějaký zásadní zvrát do této skutečnosti nepřináší ani provedené rozhovory, protože byly vesměs vedeny s lidmi, kteří snad s výjimkou J. Štroblové byli spíše na okraji celé skupiny. Lze jen litovat, že se V. Mečířovi nepodařilo získat rozhovor se zřejmě posledním žijícím autorem z úzkého centra časopisu Karlem Šiktancem. Je ovšem otázka, zda by tento autor ještě nějak výrazně rozšířil své informace o časopisu Květen, které sdělil při jiných příležitostech. Závěr V. Mečíře o roli časopisu Květen považuji, jak jsem již zmínil, za realistický a vcelku vyvážený, ale domnívám se, že nepředstavuje nějaký ohromující posun v dosavadním bádání. Rovněž se nedomnívám, že úloha historiografie spočívá v oprašování reality od nánosu mýtů – to bychom ji posouvali příliš blízko rankovskému požadavku „wie es eigentlich war“.

Za velkou slabinu celé diplomové práce považuji její formální stránku. Nejen, že evidentně ve spěchu napsaný text neprošel žádnou jazykovou reakcí, ale velmi hrubé pravopisné chyby (s. 85 – milně!

místo mylně, Hájkovi knihy,) a četné zkomoleniny ve jménech (opakovaně je místo Fencel uváděno Felc, místo Jermář se vyskytuje Jeremiáš /s. 33/, Popelková místo Popelová /s. 77/, Maresjev místo Meresjev /s. 81, není ani vysvětleno, v jakém kontextu se o Meresjevovi hovoří/, Bernardiová místo Bernardinová, Olbarch místo Olbracht, Pitthart místo Pithart, zcela záhadou je mi pak na s. 82 jakýsi Červný – má to být Červenka, Černý nebo Čivrný? apod.) stejně jako vynechaná slova (s. 15, 87) nebo záměny slov (na s. 17 a 33 místo o šestatřicátnících hovoří o osmašedesátnících, na s. 53 místo o Mourkové o Bernardi(n)ové) posouvají text až na samou hranici čitelnosti. Kapitoulou samou pro sebe je i seznam použité literatury – i zde najdeme četné překlepy a zkomoleniny (Felc, Březovký) a některé tituly jsou uvedeny dvakrát (knihy P. Kosatíka a memoáry K. Ptáčníka). Samozřejmě není třeba formální stránku diplomových prací přeceňovat, ale přesto vypovídá její podoba o přístupu autora k celé diplomové práci. V případě, že sám autor není schopen pravopisné a formální redakce textu, jistě by nebyl problém požádat někoho, aby našel a odstranil alespoň ty nejkřiklavější nesrovnalosti.

I vzhledem k formální podobě práce nelze práci podle mého názoru hodnotit výše než známkou dobře.

Doc. PhDr. Martin Franc, Ph.D.